

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetesi árak:

Helyben:	
1 héra	60 f.
1 évre	1 K 80
1 évre	3 80
1 évre	7 20

Vidéken:	
1 héra	1 K —
1 évre	3 —
1 évre	6 —
1 évre	12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyay Lajos.**
Felölts szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétkönnap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon **208.**

Egyes szárok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Katonáink karácsonya.

Felhívás.

Viharfelhők tornyosulnak hazánk látóhatárán. Feszül, nyugel, egyben biztat és reménykedik a hazának valamennyi hű fia, valamennyi hű leánya. Sötét és komor helyzetünkben, Istene kívül, csak katonáinkban bizakodhatunk. A nemzet azon fiaiban, akik elszántan, fegyverrel a kézben, állnak őrt határainkon. És ha mi bennünk, a bizakodó és reménykedő polgároknak feszül az akarat, élesebb a figyelem: kettőzöttön feszül minden elszánt készség a határokon őrködő katonáinkban. Ezer gondolat, ezer érzés, ezer reménykedés száll feljűk... a szűlők, a rokonok... a nemzet minden fiának szívéből. Ebben a nagy, közös érzésben összeforr az akarat: egy nagy és hatalmas érzés száll reá a lelkekre, mely a hazán belül lerontja azokat a silány és hevenyészett korlátokat is, amelyeket békés hangulatban emeltek nemzetiségi és egyéb szempontok. Csak azt tudjuk és azt érezzük, hogy Istene kívül ami derék és elszánt katonáinkban van minden bizalmunk, minden reménységünk.

Ugy lehet, hogy a legközelebbi jövő tényleg magával hozza a megpróbáltatás ezer veszedelmét, ezer aggodalmát, ezer kínját. És mi a veszedelmét, az aggodalmát, a kint csak közvetve — a nemzeti közösség nagy érzése révén — érezzük. Mennyivel többet szenvednek, aggodnának ennél azon derék katonáink, akika határon feszülten és elszántan irányítják tekintetüket azon tájak felé, amerről a sötét és komor viharfelhők felénk száguldanak. Képzeliük el katonáinkat messze távol a hóföde hatá-

ronkon, amint szerető szívvel gondolnak a jó édesanyára, az atyára, a szerető rokonokra... Gondoljuk el, hogy mit érezhetnek ők, ezernyi megpróbáltatás és viszontagság közepe, akkor mikor eszükbe jut a szeretet ünnepének édesmeleg közelsége, amikor mindenki otthon van, az ő szeretői, az ő családja körében... és csak ők állnak fegyverrel a kézben, a hóföde határokon...? És akkor is, ha a nagy ünnepig, az isteni gondviselés netalán el is oszlat minden komor felleget, minden veszedelmet, még akkor is kint állnak ők, katonáink, hóföde hideg tájakon is. A karácsonyi ünnep megihitt melegsége még akkor akkor is csak fájó és irigylet érzésként juthat el hozzájuk...

Legyünk hát rajta, hogy édes-fájó érzésüket, a lehetőség kicsiny és nagyon is szűk határain belül, valamivel édesebbé, valamivel kevésbé fájóvá tegyük. Adjuk össze gyorsan ki-ki tehetsége szerint filléreinket, hogy karácsony estjére eljusson hozzájuk, derék katonáinkhoz, a nemzet azon ajándéka, mely a hóföde tájakon is figyelmesse tegye őket arra, hogy karácsony ünnepe van...

Adják össze a nemes célra filléreiket, a nemzet öregjei, fiataljai, fiai és leányai... tegyük valamelyest édesse, valamelyest kevésbé fájóvá, a határokon őrtálló katonáink karácsonyát... Hadd forradjon össze a karácsonyi ünnep szent estjén a határon őrtálló katonák érzése a nemzet bizakodó, reménykedő, nagy és felemelő érzésével!...

Kérjük lapunk olvasóit, hogy adományait, illetve gyűjtésüket sürgősen küldjék be lapunk kiadóhivatalába. Bizánnyára igen jól fog esni katonáinknak, ha

a begyűlt összeg fejében olyan karácsonyi ajándékokat vehetünk és juttathatunk el számukra (tea, rum stb.), amelyek az amugy is elképzelhetlen nagy nélkülözések köze-

pette fáradt és kimerült szervezetüket némileg felüdíti. A gyűjtést a helybeli parancsnokságnak fogjuk átszolgáltatni, hogy elküldje a mi katonáinknak.

Három gyermek tüshalála.

Rettenetes szerencsétlenség történt csütörtökön délelőtt a József-utcában. Egy szegény családnak három apró gyermeke halálra égett a bezárt fűtött szobában. A borzalmas szerencsétlenség részletei a következők:

Somogyi János helybeli kocsi a József-utca 20. számú házában lakott öt tagú családjával egy szobás lakásban. Somogyi tegnap Szabó építőmesternél dolgozott, feleségének pedig az egyik téglagyárba kellett elmennie. Az asszony délelőtt 10 órakor befűtött a kicsiny szobában s gyermekeit a 4 éves Jánost, a 2 éves Mariskát és a hét hónapos Erzsikét otthon hagyta. Hogy a szobából a meleg ki ne menjen, az ablakokat rongyokkal tömte tele s mikor elment, a lakás ajtaját kívülről lakatra bezárta, nehogy a gyermekek kimehessenek. Délelőtt 11 óra tájban a házában lakó Wagner Péterné észrevette, hogy Somogyiék lakásából füst tódul ki. Benézett az ablakon, de az odarakott rongyoktól nem látott be. Mindjárt gondolta, hogy valami baj van szolt tehát a ház istállójában levő huzároknak, akik a lelakatolt ajtót betörték. Még elképzelni is rémes azt a borzalmas képet, amely ekkor a lakásba hatolók elé tárult. A füsttel

teli szobában a gyermekeket keresték legelőször a házbeliek, de hangjukat nem hallották s nem is látták őket. Kitérték tehát az ablakokat s mikor némi világosságot kapott a szoba, akkor fedezték fel a legkisebbik gyermek, a 7 hónapos Erzsike borzalmasan összeégett testét. Mikor kivitték még élt, de pár perc múlva kiszenvedett.

Azután a legidősebbiket, a 4 éves Janikát találták meg a lócán. Már halott volt. Holttestének egyforma fekete színe volt a koromra égett ágyruhával, melynek hamujában ott a gyermek mellett hunyorgatótt még a gyilkos tűz.

A középső gyermeket a 2 éves Mariskát legnehezebben találták meg. Már ott volt a rendőrség is, mikor a harmadik gyermeket még mindig eredménytelenül keresték. Végre hosszas keresés után az elégett lóca alatt találtak iszonyuan megégett hullájára. Ez volt a legborzalmasabb. A szerencsétlen gyermek, ügylátszik, mikor látta a veszélyt, félelmében a lóca alá bujt. Ott pusztult el szegényke szörnyű módon.

A házbeliek, mikor a szerencsétlenséget felfedezték, azonnal telefonáltak a rendőrségre, ahonnan Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány Kovács Lajos rendőrbiztos és dr. Molnár József kerületi orvosok

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00001319

mentek ki a tragédia színelőjére. Kihallgatták a házbelieket, felvették a jegyzőkönyvet és a vallomások alapján a rendőrség letartoztatta a gondatlan anyát.

A gyermekek holttesteit a hullaházba vitték.

Somogyi Jánosné szül. Muzsics Erzsébet 32 éves asszonyra az elégett gyermekek anyjára igen terhelően valloittak a házbeliek. Már máskor is bezárta gyermekeit a szobába s még azt a tisztaságot sem adta meg nekik, amit a legnagyobb szegénység mellett is megadhatott volna.

Ime ismét egy végtelen szomorú példa, amiből a szegénysorsú anyák okulhatnak. Nálunk Székesfehérvárott is gyakori szokás az, hogy azok az anyák, akik gyermekük mellett gondozót nem tarthatnak, maguknak pedig menniök kell valahová, bezárják a gyermekeiket a lakásba. Számátlan szerencsétlenség történt már a mostanihoz hasonló módon, és azért még mindig vannak, akik nem okultak e szomorú példákon. Nagyon jó volna, ha a rendőrség az ilyenek ellen már csupán a gyermekek bezárása miatt megindíthatná az eljárást. Mert inkább szökjön ki az a gyermek, csavarogjon, bóduljon el, mintsem, hogy ebben a legborzasztóbb halálban legyen része anyja gondatlansága miatt.

Apácák a haza szolgálatában.

Az apácát a mai ember két beállításban ismeri. Az egyik beállítást a francia darabok mutatják neki. Ez az apáca olvasót morzsol s a keresztek hányásában csak akkor tart szünetet, mikor a karzat nagy röhögésére ájtatosan kortyant a zsebben rejtő diszkrét flaskóból. A másik beállításban a kórház mutatja az apácát. Ahol nesztelen lábakkal lebegnek betegtől-beteghez, mintha fehér angyalszárny volna libegő főkötojük. Most ime egy harmadik beállításban rögződnek lelkünkbe a kigunyoit, kinevetett, de talán többet áldott, többektől tisztelt, szeretett apácák. A székesfehérvári Irgalmas Nővérek főnöknője, Bach Mária beadványt intézett városunk polgármesteréhez. Sajnáljuk, hogy nincs alkalmunk visszaadni azt a nemes tüzet, azt a tiszta önfeláldozást, azt a magyar lelket, ami a beadvány minden sorát tűzessé és illatosá teszi. Hogy csak a hideg tartalmát adhatjuk.

Az Irgalmas Nővérek minden segélyt és minden díjazás nélkül felajánlják, hogy az árvalás helyiségeiben háboru esetén kórházat rendeznek be sebesült vitéz katonáinknak. Felajánlják

szolgálatukat a betegek ápolására, minden erejüket, tehetségüket, életüket és véréüket. Mindezt csak annyit kérnek a polgármestertől, hogy a főorvos őket is képezze ki a sebesültek köntözésére.

Mindezek pedig nem azért írótják, hogy az Irgalmas Nővérek gyönyörű munkáját szép szavakkal fizessék. Hanem azok számára, kik a francia darabok szemüvegén át nézik az apácát, aki fiatalágát, életörömét családját, kényelmét, mindenét eldobja, hogy szegény, beteg ömbertársai szenvedését enyhítse.

Vizsgáztak az önkéntes ápolók.

A Vörös Kereszt kebelében rendezett ápolói tanfolyam első vizsgája szerdán este 8 órakor volt az ipariskola tornatermében.

A vizsgáló bizottságban jelen voltak dr. Bierbauer Viktor tisztiorvos, Reé István a Vöröskereszt helyi fiókjának elnöke, dr. dr. Mészöly József, dr. Laus-Jhmann Gyula, dr. Kárnik József orvosok, Sági Lajos rendőrfőkapitány, dr. Vértessy Géza egyesületi titkár s a katonaság részéről dr. Farkas Arnold fő-törzsorvos és dr. Szabó Elemér törzsorvos.

A hallgatók közül ezalkalommal 53 hölgy és 1 férfi jelentkeztek vizsgára. Papírra felírt kérdéseket kaptak s valamenynyien kitértően megfeleltek. Alapos tudással, kitértően sikerült vizsgájukkal a legszebb elismerés koszorúját fonták meg a tanfolyamot vezető s fáradhatatlanul buzgólkodó főorvosnak, dr. Bierbauer Viktornak.

HIREK.

Naptár.

December 13. Péntek.
R. Kath.: Luca.
Pro.: Luca.
Gör.: Andrásh.
Zsidó: —
Nap kel.: 7 ó. 41. nyugszik 4 ó. 07.
Hold kel.: 10 ó. 23. nyugszik. 8 ó. 29.

A muzeumegyesület szabad-előadása ma délután lesz fél 6 órakor a főgimn disztermében. Zalai Mihály főgimn. igazgató „Gr. Széchenyi István és kora“ címen tart előadást.

Küldöttség. A város küldöttsége f. hó 20-án megy Budapestre a vallás és közoktatásügyi miniszterhez, iskoláink államosítása ügyében. Ugyanekkor a honvédelmi minisztert is megkeresik városunkban katonák elhelyezése és a honvédeknek itthagyása iránt. Ez utóbbira nézve azonban már most megmondhatjuk, hogy hiába fáradoznak.

A népkadémián vasárnap Varhanék Ferenc dr. ügyvéd tart előadást. A műkedvelők pedig „A bóbítás gáimab“ e énekes népsziművét játsszák.

A szegényeknek. A Közgazdasági Bank Ráday Lajos halálával kapcsolatban koszoru megváltás címen 250 koronát juttatott a polgármester kezébe, hogy azt a szegények között ossza szét.

Az inas-otthon segélye. A kereskedelmi miniszter tegnap arról értesítette a polgármestert, hogy a székesfehérvári ipariskola kebelében működő inas-otthontól 1911-ben megvont 2000 korona segélyt újra engedélyezi. A miniszter akkor azért vonta meg a 2000 koronát, mert a város csak 12 tanulónak ad ellátást s a miniszter legalább 20-nak az ellátását kívánta. A polgármester azonban újból kérte a segélyt és hivatkozott arra, hogy az inas-otthonnal csak 12 inas ellátására állapodott meg a miniszter s amennyiben a megvont segélyt nem folyósítanak, úgy a város bírósági perrel fogja érvényesíteni követelését. Időközben azonban már ügyis 20-ra emelték fel az inas-otthon tagjainak számát s így most már a miniszternek is meg a városnak is teljesült a kívánsága.

Halálozás. Ráday Lajos ügyvéd, városi bizottsági tag folyó hó 11-én éjeli hosszas szenvedés után 59 éves korában meghalt. Temegetése ma d. u. fél 3 órakor lesz.

Karácsonyfára cukorkák, mindenféle díszek nagy választékban Szigethy Testvéreknél kaphatók.

Teljes Collectio 1 doboz. — 55 drb. finom cukorkával K 100 115 „ „ „ „ 200 1 kgr. Szalon cukor „ „ 1'60

A számtiszt állások betöltése lesz a dec. 29-iki közgyűlés egyik legfontosabb pontja. Saára Gyula dr. polgármester körlevelet intézett a bizottsági tagokhoz, melyben az úgy nagy fontosságára hivatkozva kéri őket, hogy ne kössék le szavukat és ne adjanak se kilincselésre se bárhonnét jövő protekcióra, hanem a választást megelőző értekezlet megállapodásához tartsák magukat. A polgármester ezen lépése nagyon megkönnyítette a bizottsági tagok helyzetét és egyuttal megakadályozta azt, hogy protekciós pályázók elűssék azokat, akik a városi számvédelemnél évek óta csekély napidíjért tisztviselői munkát végeznek s állhatatosan kitartottak a jobb jövő reményében. Fél évvel ezelőtt mikor a legrégbben ott dolgozó s önálló munkát végző két napidíjas 4 koronára kérte napidíjának felemelését, a közgyűlés a polgármester indítványára az új szervezeti szabályzat közeli jóváhagyására való hivatkozással intette őket türelemre. Valóban méltánytalan dolog lenne s mint tudjuk, a polgármester intencióival is ellenkezők, ha a közgyűlés ezen érdekes munkásokat ismeretlenkedvéért mellőzné.

A felsővárosi rablógyilkos fényképe. Mihajlovics Milcosei Mómirnak, Gyorgyevics Mihály volt öreg-utcai pékmester gyilkosának fényképét már föbbszint diplomáciáit uton megküldötte a helyi ügyészségre, onnan pedig a rendőrségre küldték. A fényképről már föbbszint ráismertek a pékmester volt segédjére. Ki tudja, eddig nem esett-e már el a csatáron?

Meddig tart a hetipiac? Megirtuk a napokban, hogy a hetipiacon a gabonamétek árusítása d. u. 2 óráig, egyéb cikkekké pedig csak déli 12 óráig tarthat. A piaci árusítók ezt a rendelkezést sérelmesnek találták s a baj orvoslása végett tegnap Szép Károly városi bizottsági tag vezetésével küldöttségileg mentek a polgármesterhez, arra kérve őt, hogy a rendelkezés hatályon kívül helyezésével a hetipiaci árusítás minden cikkre nézve egyöntetűen d. u. 2 óráig engedjék. A polgármester a kérelem teljesítését megígérte s addig is, míg a határozatot hivatalos módon megváltoztatják, addig is árusíthatnak már 2 óráig.

Közgyűlés. A székesfehérvári szinpartoló egyesület f. évi dec. hó 15-én d. e. fél 11 órakor a Vörösmarty-kör helyiségében rendes évi közgyűlést tartja. A közgyűlés tárgyai: 1. Jelenítés az egyesület működéséről. 2. Számvizsgálói jelentés az 1911 évi számadások tárgyában. 3. A választmány hat tagjának megválasztása. 4. Esetleges indítványok.

Öngyilkosság a gyakorlótérén. Kovács Mátyas seregélyesi 21 éves legény a cs. és kir. 69. gyalogezredben szolgált Pécsen s a napokban a Patacs község mellett levő kis erdőben, szolgálati fegyverével fejbőlötte magát s mielőtt a csapatkórházba szállíthaták volna, utközben meghalt. Kovács Mátyást a büntetéstől való félelem kergette a halálba. Pár nappal ezelőtt a kazsárnyában meglapta egyik bajtársát, bűnét azonban egy elutdta palástolni, hogy sehogysem akadtak a tettes nyomára. Szombaton ebéd után a számadót, amelybe Kovács Mátyas be volt osztva, kivézényelték a patacsi gyakorlótérre, ahol éles tölényekkel lövőgyakorlatokat végeztek. Gyakorlat közben azután Kovács Mátyas egyik pajfásától megtudta, hogy a lopási ügyben megindult katonai nyomozás őt gyanúsítja s már bizonyítékok is vannak ellene. A fiatal 21 éves legény, aki csak ez év októberében vonult be szolgálatra, úgy megijedt, hogy egy őrizetlen pillanatban megszökött a számadától a gyakorlótér mellett levő kis erdőbe és ott szolgálati fegyverével fejbőlötte magát. A lövés zajára odasiettek bajtársai s ott találták Kovácsot eszméletlen állapotban, vérző halántékkal. Nyomban rögtönzött hordágyra tették, hogy beszállítsák a csapatkórházba, de a szerencsétlen ember utközben kiszenevedett. Az öngyilkosságról a katonai hatóság táviratban értesítette Kovács Mátyas hozzátartozóit.

Szélhámos csavargó. Vármegegyénk községeit már hetek óta járja Hofstatter Ede 25 éves brucki születésű, rögnöyi illetőségű csavargó illetőségi községei terhére különböző segélyeket vesz fel. A vármegegye alispánja felhívja a községek előjáróságait, hogy nevezettől a segélyt tagadják meg és kísértessék vissza illetőségi helyére.

— **Eltűnt cselédeány.** Pukancsik Mária bakonyicsérnyei születésű cselédeány 6. évi november hó 22-én reggel 6 órakor szolgálati helyéről eltűnt s azóta vissza nem tért. A móri főszolgabíró elrendelte a körözését. Személyleírása: szül. 1892 évben, ág. ev. vallású, termete növésben, arca kerek, szemel szürkék, szemöldöke sötét szőke, orra, szája rendes, haja sötét szőke fogai épek, különös ismertetőjele, hogy jobb vállán kinövése van. Eltűnésekor papucs volt a lábán és barnakendő a fején.

SZIGETI kamarai fényképész 15 % kedvezményes árban részesíti karácsonyig

NAPONTA

megrendelött. — A vasár- és ünnepnap 30 % kedvezmény tovább is fennmarad.

— **Szurkálás a Széchenyi-utcában.** Tegnap lapunkban röviden megírtuk már, hogy a Széchenyi-utcában Vukovics Mihály maroshegyi pálinkafőzőt megszurkálták. Vukovics Varga György nevű társával épen lapunk szerkesztőségéből ment hazafelé, amikor megálta, hogy a Széchenyi utcában a vasúti átjárónál Somogyi Mihály és Virág János helybeli kőműves legények részeg állapotban belekötöttek Győrök József 70 éves emberbe. Vukovics az öreg ember védelmére kelt s ekkor rövid szóváltás után Somogyi Mihály bicskával a bal karján és bal vállán megszúrta. Vukovics kiment a Szent György körházba, ott sebeit bekötöztette s azután saját lábán hazament. Az tehát, hogy „egy pálinkafőzőt egyszerűen leszúrtak” vagy „a szerencsétlen ember most a körházban halódik” továbbá „Vukovics eszméletlenül került el az uttsten” stb., egyszerűen nem igaz.

— **Híres művészek festményeinek reprodukciója** megrendelhető *Alapi Nándornál*, Palotai-utca 34. A mintagyűjteményt levelezőlap hívásra házaknál bemutatja. **Legalkalmasabb karácsonyi ajándék** Nagy választék művészi szentképekben.

— **Hamis bukás.** Szabó Aladár volt helybeli rövidáru kereskedő 4000 koronával megkárosította hitelezőit. A helybeli kir. törvényszék tegnap Szabó Aladárt hamis bukásért 2 hónapi fogházra ítélte.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy mielőtt lisztet, vöröslisztet, árpadarát, vagy bármi mást venni mennek, okvetlen keressék fel *Deutsch Aladár Simor-utca 5. sz.* alatti fűszer és liszt üzletét, mert ott vehetnek mindent legolcsóbban és legjobban. Nála egy kilogram buza (kenyér) liszt is, mely megfelel a pesti 4-esnek, csak 32 fillér.

— **Szerencsétlen esés.** Modra I. özsefné szül. Katona Julia 75 éves adonyi lakos szobájában elcsuszott, s oly szerencsétlenül esett, hogy combtörést szenvedett. A törés a magas életkor miatt nem tud összeformálni.

Nagy választék **karácsonyi cukorkákban és diszkekben**
1 kg. SZALON CUKOR 1-60 K
Fiumei kávébehozatal, (Barátok épülete.)

— **Értesítés.** Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy ezenül minden pénteken halászlé-lyek tartatnak: Zenét Pozsár-Lajos zenekara szolgáltatja. Kiváló tisztelttel: **Jurának J.**

Fogak fogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. a. Zirci templommal szemben).

Tanulmányok.

Irta: Dr. Bierbauer Viktor tisztifőorvos.

Szórakoztató előadások.

Foglalkoztató és éjjeli szálló. A foglalkoztató azt tüzte ki célul, hogy a munkanélkülieknek munkalehetőséget ad, s ez által bárki könnyed adomány nélkül megkeresheti saját kezemunkájával napi kenyerét és alvó helyét. A felvétel tekintetében a legmesszebb menő szabadelvűség honol itt, mert nem akarnak a felvételt kereső elé kellemetlenkedő akadályokat gördíteni. Igaz ugyan, hogy a munkakereső közli személyi adatait, de ez intézet annak valódiságát épen nem nyomozza. A munkakönyvébe nem is írja be az ott töltött időt, azonban kérelemre ad külön bizonyítványt, vagy igazolványt. A munkás reggelentek megkapja az intézet tulajdonát képező szárazanyagot, melyekkel este beszámol, ugyszint a feldolgozandó nyers anyagot. A munkahelyek igen könnyen szellőztethető, világos, nagy termek. Meg van állapítva a napi minimális munkamenyiség, amiért napiellátás és szállás jár. A többlet munkáért járó díjat, a munkás külön kapja meg, vagy hetenkint kapja meg, vagy a munkából való kilépése napján. A munkaidő esti 6-ig tart, utána a munkás átmege a társalgóba, pipázóba, könyvtárba, sőt a felügyelő-gondnok engedélyével ki is mehet a városba. A munkanemek könnyen elsajáthatók, mert tekintetbe kell venni azt, hogy a legtöbbje csökkent munkaképességű egyén. A nyers anyag sem nagy értékű, így a kétes existenciákat sem hozza kísértésbe. Ilyenek dió törés (asszonyok végzik), faaprítás, papírzacsok készítése, papír berakó munkák (gyermekek végzik), mosás. A diót a fűszeresek küldik feltörésre, a dióhéjat mellékterményképzés számra adják el szegény népek tüzelőül.

Gyermek otthon. Bölcsőde. Ilyen nembem ez az első kísérlet, melyet a hatóság és társadalom együtt működése tart fenn. Célja, hajlékot és gondozást adni a munkás család gyermekeinek, kinek anyját a megélhetésérti való küzdelem az otthontól távol tart. Csecsemőjét a többi gyermekekre bízta mások, bezárva őket a szobába, talán még táplálék híján is voltak, minden veszedelmek kitéve. Ide hozza most gyermekeit reggel 6 órakor a munkába menő édesanya, este a munkáról megterve ismét elviszi. Napközti apraját, nagygyát a jó táplálék fejleszt, játék, tanítás, sílőjd munka foglalkoztatja. Állandó orvosi felügyelet fejlődésüket szemmel kíséri, a tanítás pedig tanerőkre, ovónőkre, gyermek ápolónőkre van bízva. A jótékony egyelet ezen szakosztálya is foglalkoztatja a tagtárs urit nőket, kik egymást felváltva ügyelnek fel s eljászanak a kicsikékkal. Ezen hölgybizottság rendezi az ünnepeket, p. o. karácsonykor, eladja a napközi otthonban készített gyermek munkákat és minden gyermek tákarékpénztárba gyűjti munkája gyű-

mölcsét. Miután pedig a gyermekek nagy része a legszomorubb környezetből való, tág tér van a patronageszerű munkásságnak.

A 14 évet betöltött gyermek munkába helyezése, szüneti üdülésre szorult véznának kihelyezése stb. mind e hölgyek teendőit képezi. Az egyik teremben a 3 éves aluli gyermekek vannak, a fal mellett végig bölcsőszertű ágycsákák, egy napközben a gyermek szokáshoz biven, a kicsikék alhassanak, — a másik teremben 3 től 6 éves gyermekek ovodaszertűn töltik a napot. A gondozást a gyermek ingyen kapja, az ellátást azonban fizetni kell. A napi ellátás, reggeli, ebéd vacsora a bölcsődében 20 fill. az ovodában és napközi otthonban 28 fill. Azonban a nagy szegénységben levők, vagy sok gyermekű családok csak fél díjat fizetnek sőt az egészet is elegendik méltányos esetben. A bölcsőde céljaira szolgáló helyiség már kicsinynek bizonyul, ez bővítésre szorul. Érdekes a költségvetés. Bevétel 3400 korona kiadás 11,500.

Van anya és csecsemő védelem, amennyiben szegény gyermekégyas kérelmére, pénzbeli segítséget ad. A foglalkoztató keretében a gyermek ágyban elgyengült nő, ellátásában és otthonában is részesül. Ha a székesfehérvári jótékony négyeletnek anyai pénzbeli adomány jönne össze, mint a budapesti V.-ik kerületi közjótékonyági egyesületnek, tudom, az is ép így működne mint a „Népház.” Hisz a főváros évi 10,000 korona segítséget ad, a házat is a város építette, az gondozza. A négyeletnek jóakarata meg van, de pénzbeli segély forrásai gyengék.

9. Sertés közbághid.

Budapesti balparti részén 1872-ben állított fel az első közbághid s ezzel kimondatott a közbághid kényser. Akkor csak a szarvasmarhára és az aprómarhára szorított, a sertésé nem. A jobbparti részre még nem terjedt ki. 1898-ban már a kényser Budára is ki lett terjesztve. Tehát majdnem 20 év kellett ahhoz, bárha mindenki által elismert volt a közegészségi, mint közlelmzési szempontokból való szükségessége és üdvös volta. De ez mélyen belenyúlt a husipar évszázados hagyományába s a számoss érdekelteteket igen nehéz volt reá vinni az igen megszokásárat. A pénz kérdése is nagy szerepe játszott, mert ily nagyszabású intézménynek akként kellett létesülnie, hogy minél kevesebb jogokat sértessen s e mellett gazdasági szempontból is kielégítő legyen.

Folyt. köv.

Színház.

December 11.

Szardán este másodszer került színe Molnár Ferenc híres vigi-téka „A Farkas”. Bizony csak félház élvezte végig a szép előadást. Mint az első alkalommal úgy most is ki kell emelnünk: Fekete Irént, Déry Bélát, Zilahy Jánost ügyes és kedves előadásukért. Általában minden egyes szereplő igyekezett kitenni magát, még azok is, kiknek csak kisebb szerep jutott.

Csütörtök, Kristóf te csalsz.
Péntek, Tavasz, (Jeszáll. helyár.)
Szombat, Asszonyfaló.

A KÖZGAZDASÁGI BANK ÉS TAKARÉK-PÉNZTÁR R. T. igazgatósága és felügyelő-bizottsága és választmánya mély megilletődéssel jelenti, hogy az intézet egyik alapítója és fennállása óta érdemdús elnöke

Dr. RÁDAI LAJOS

várátlanul elhunyt.

Amidőn az intézetünket ért súlyos veszteség felett érzett mély fájdalomnak megilletődéssel kifejezést adunk, megfogadjuk, hogy csendes, fáradhatlan és lelkiismeretes munkásságának, önfeláldozó, odaadó kartársi ragaszkodásának emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni és intézetünk megalapozása és felvirágoztatása körüli érdemeinek megbecsülését utódaink lelkébe átültetni.

Székesfehérvár, 1912 december hó 12-én.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.
Nyolcvan éves jó házból való egyedül álló nő gyermekek mellé ajánkozik, a háztartásban segédkezik. Magános urinőhöz vagy idősebb urhoz is el menne. Özv. Nyonyayné, Pécssett Szigeti-országot 7. szám.

Eladó ház. Csutora-utca 8. számú ház, lakás, istálló és 300 □-öl telekkel eladó. Tudakozódni Iskola-u. 8. I. emelet 5. sz.

Értesítés.

Értesítjük, a nagyérdemű közönséget, hogy a nagy karácsonyi vásár már meg kezdődött. Raktáron tartjuk a legújabb divatú női bluzokat, ugy szintén lüszter, gloth és karton kötényeket, továbbá férfi és női alsó ruhákat, nagy választékban minden fajta Krausz J. gyártmányú fűzőket. — A nagyérdemű közönség szives pártfogást kérve maradjunk tisztelttel

Mikó Nővérek,
Szógyény Marich-utca.

A fiskális dűlőben két kittingő karban levő, nagyon jó termékű egy darabban, összesen 10 oktály eladó. Cim a kiadó-hivatalban.

Erdélyi dió, egészséges, kilogramonként 40 percent hófehér dióbélért kezeskedem. Egy kilogram 90 fillér Arany Gyula fűszerkereskedőnél. Bndal-ut 23.

A vagyongyűjtés és az adósságtörlesztés legbiztosabb módja,

mint azt számtalan példából mindnyájan megtanulhattuk, a :: :: ::

heti husz (20) filléres befizetési rendszer, melyet tagjainak érdekében április óta a

Székesfehérvári Hitelszövetkezet is felvett üzletkörébe. Itt azonban nincsenek a tagok 5, 6 évig lekötve, — nem kell évekgig ugyanazon tőke után fizetniök a kamatot, hanem az év végeig lefizetett összeget — annak 5% kamatával együtt — javukra írják. Bővebb felvilágosítás a Székesfehérvári Hitelszövetkezet hivatalos helyiségében (Távirda-utca 6. sz.) szombaton 8—12 óráig, vasárnap fél 11—12 óráig szerezhető.

LEGSZEBB karácsonyi ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Egy angol szerkezetű két pedálos zongora, pancer konstrukció, pancer hanggerendával, mederátóval, 175 cm. hosszú, 145 cm. széles eladó.

Egy mahagón pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN
Iskola-u. 6. Telefon 291.

HALLÓ!
SÜRGÖNY! — SÜRGÖNY!
A nagy karácsonyi vásár

már megkezdődött a verseny bazárban. Kaphatók minden-nemű fiu- és lányjátékok, ugyszintén önműködő motorok, valamint babák, babakocsik és hintalovak nagyválasztékban. A legolcsóbb árért. Tisztelettel

Mikó Ferenc,
Szógyény Marich-utca.
Babajavitások elfogadtatnak.

Varrógépjavítások

műhelyünkben gyorsan és szakszzerűen készíttetnek,
SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.
Magyarország legnagyobb és legrégebb varrógép-üzlete,
Székesfehérvár, Nádorutca, Tölgényház

NÉPÜNK
felvilágosodásának legnagyobb ellensége, szellemi elmaradottságának s anyagi nyomoruságának egyik legfőbb oka
az ALKOHOL.
E nagy ellenséggel szemben a nép hivatásos vezetőinek kitünő szolgálatot tesz
DR. GRIGER MIKLÓS
most megjelent, nagy tudással, meleg szívvvel, praktikus érzéssel megírt könyve:
Lelkipásztor az antialkoholizmus szolgálatában.
ÁRA 2 K 40 f. — KAPHATÓ A SZERZŐNÉL, SÓSKUTON.

KÖNYV és PAPIRÜZLET
KOSSUTH-UTCA 15.
Egyeztessük össze a kellemest a haszonnal és vásároljunk
karácsonyi ajándékul
író és rajzszerkeket gyermekeink részére.
Könyvek, mindennemű papírok, irodaszerek, gramofonok és elsőrendű gramofon lemezek
mélyen leszállított áron kaphatók.
Szives pártfogást kérünk kiváló tisztelttel:
Horváthné és Rónainé.

SZENT ISTVÁN
ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.
Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikkal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen újonnan átalakítottam és minden igényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikutaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztosítom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem felső rendű masszázsozó és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

Gőzfürdő napok:
Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.
Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:
Gőzfürdő —60
Gyermekek 10 évig . . . —30
Porcellán kád 1—
Cinkád —80
Hldeg-gyógyfürdő . . . —60
Iszapfürdő 2—
Szénsavas-fürdő 2—
Sósfürdő 120

BÉRETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

A mélyen tisztelt közönség szives pártfogását kérve maradtam teljes tisztelttel
Ifj. TÖGL GYULA,
rüdőtulajdonos.